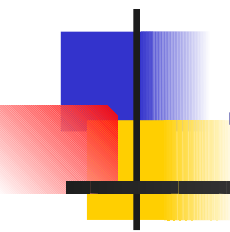

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

Anna Woźniak-Szymańska -
Elżbieta Oleksiak -
Polski Związek Niewidomych -

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- Na koniec 2009 roku wg statystyk PZN pracowało 5.858 osób niewidomych i słabowidzących.
- Jest to 14,5 proc. populacji członków PZN - będących w wieku aktywności zawodowej -
- Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w krajach Unii Europejskiej wynosi 42-50 proc.

**NIEWIDOMI PRACUJĄCY W 2009 ROKU
wg PODZIAŁU NA INSTYTUCJE**

	Ogółem
W firmach prywatnych, spółdzielczych, spółkach	1.230
W innych zakładach pracy chronionej	1.094
W instytucjach państwowych i samorządowych	976
W spółdzielniach niewidomych	706
Na własny rachunek (bez rolnictwa)	430
W rolnictwie	381
W PZN (okręgach, jednostkach organizacyjnych, spółkach)	359
W spółdzielniach ogólnoinwalidzkich	302
Inne	380

RAZEM 5.858

Najczęściej niewidomi są zatrudniani w następujących zawodach:

- **MASAŻYŚCI – 749**
- **PRACOWNICY ADMINISTRACJI – 525**
- **PRACOWNICY HANDLU – 353**
- **ROLNICY - 346**
- **SZCZOTKARZE - 309**
- **NAUCZYCIELE – 144**
- **DZIEWIARZE – 126**
- **PRACOWNICY SŁUŻBY ZDROWIA – 125**
- **INFORMATYCY - 123**
- **INSTRUKTORZY REH. – 120**
- **METALOWCY – 114**
- **STROICIELE FORTEPIANÓW – 89**
- **PRACOWNICY NAUKOWI – 58**
- **PRAWNICY - 57**

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomaganie

- Nie prowadzimy w Związku statystyk dotyczących zatrudnienia wspomaganego.
- Nie mamy również wydzielonej komórki zatrudnienia wspomaganego, która miałaby merytoryczny personel, administrację, środki finansowe.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- W ostatnich pięciu latach zrealizowaliśmy kilka projektów, które pozwoliły nam praktycznie sprawdzić wybrane zagadnienia zatrudnienia wspomagane.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

Dotyczyły one:

- podnoszenia zdolności i motywacji osób niewidomych i słabowidzących do podejmowania pracy,
- wzrostu pozytywnego nastawienia i braku uprzedzeń ze strony pracodawców,
- wypracowania modelu kształcenia asystentów zawodowych osób niewidomych i słabowidzących,
- poznania zagranicznych systemów zatrudnienia wspieranego, w tym szczególnie modelu szwedzkiego,
- wpływania na system prawny w Polsce.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- Projekty te pozwoliły nam opracować i wydać broszurę dla poszukujących pracy, cztery ulotki i broszurę dla pracodawców, zrealizować film o ok. 20 osobach zatrudnionych na otwartym rynku pracy, wypracować model szkolenia asystentów zawodowych osób niewidomych i słabowidzących i zrealizować film o szkoleniu asystentów, udzielić wsparcia osobom niewidomym uzdolnionym artystycznie w wejściu na rynek pracy, wypracować metody nauki języków obcych wspomagające wejście na rynek pracy, przygotować do wejścia na rynek pracy ok. 200 osób w wieku produkcyjnym.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

Powstanie systemu zatrudnienia - wspomaganego wymaga: -

- opracowania modelu zatrudnienia wspomaganego w Polsce,
- prowadzenia tej formy w sposób systemowy i stały a nie projektowy,
- ustalenia kto i jakimi finansami dysponuje na tę formę zatrudnienia, -
- ustalenia kto będzie zatrudniał specjalistów zajmujących się zatrudnieniem wspomaganym i ilu ich potrzeba aby ta forma była naprawdę skuteczna,
- ścisłego monitorowania efektywności pracy specjalistów zajmujących się zatrudnieniem wspomaganym i rozliczania ich skuteczności.

Skuteczny system zatrudnienia wspomagane

- Najbardziej skuteczny wydaje nam się model szwedzki. Odnosząc go do naszej populacji osób niepełnosprawnych wzrokowo w Polsce wyglądałby on w sposób następujący:
- Ok. 40 Specjalistycznych Agencji Zatrudnienia Osób z Uszkodzonym Wzrokiem obejmujących po ok. 10 powiatów każda wg szwedzkiego wskaźnika liczby ludności, liczby osób niepełnosprawnych i istniejących agencji.
- Ok. 400 Powiatowych Agencji Zatrudnienia (odpowiedniki PUP)
- 16 Wojewódzkich Agencji Zatrudnienia (odpowiedniki naszych WUP)
- Krajowa Agencja Zatrudnienia

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- Wojewódzkie i Powiatowe Agencje Zatrudnienia powinny udzielać pomocy każdemu kto ze względu na niepełnosprawność ma kłopoty ze znalezieniem pracy i określać wstępne predyspozycje do pracy a także kontaktować ze specjalistycznymi agencjami zatrudnienia.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- Specjalistyczne agencje ds. zatrudnienia osób z dysfunkcją wzroku powinny być konsultantami dla ok. 400 Wojewódzkich i Powiatowych Agencji Zatrudnienia, oferować pomoc w zakresie zbadania predyspozycji zawodowych i mocnych stron klienta, nawiązywać kontakt z rodziną, poszukiwać miejsc pracy, dokonywać adaptacji stanowiska pracy, organizować praktyki zawodowe, poszukiwać środków na zapewnienie dotacji do wynagrodzeń, świadczyć pomoc asystenta i doradcy zawodowego, zapewniać szkolenie i poradnictwo zawodowe, monitorować zatrudnienie, udzielać grantów na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- W Specjalistycznych Agencjach Zatrudnienia powinien pracować zespół specjalistów: doradca i asystent zawodowy, psycholog, rehabilitant wzroku, okulista.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- Wypracowany polski model zatrudnienia wspomaganego niewidomych i słabowidzących powinien być zweryfikowany w działaniu pilotażowym obejmującym np. 5 województw i w każdym z nich kilka powiatów.

Asystent osoby niewidomej i słabowidzącej

- Przygotowany przez PZN film omawiał 10 kroków asystenta zawodowego osoby kluczowej w procesie zatrudnienia:
- 1. Rozmowa asystenta zawodowego z doradcą zawodowym.
- 2. Rozmowa asystenta zawodowego z osobą - poszukującą pracy. -
- 3. Asystent zawodowy poszukuje pracy dla klienta.
- 4. Rozmowa asystenta zawodowego z pracodawcą.
- 5. Asystent zawodowy przygotowuje klienta do rozmowy z pracodawcą.

Asystent osoby niewidomej i słabowidzącej

- 6. Rozmowa klienta z pracodawcą.
- 7. Spotkanie asystenta zawodowego i klienta ze współpracownikami.
- 8. Asystent zawodowy zapoznaje klienta z drogą do pracy.
- 9. Asystent zawodowy zapoznaje klienta z nowymi miejscami pracy.
- 10. Asystent zawodowy kontaktuje się z klientem w pierwszych dniach pracy
- Asystent dokonuje także adaptacji stanowiska pracy.

Aktywizacja osób niewidomych i słabowidzących poprzez zatrudnienie wspomagane

- DZIĘKUJĘ -

